HUOLTOVARMUUSKESKUS
FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAPSCENTRALEN
NATIONAL EMERGENCY SUPPLY AGENCY

Eduskunta
Talousvaliokunta

LAUSUNTO
28.11.2022

Viite: HE 232/2022 vp

Talousvaliokunnan sähköposti 11.11.2022

LAUSUNTOPYYNTÖ HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI TUONTIPOLTTOAINEIDEN VELVOITEVARASTOINNISTA ANNETUN LAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA SEKÄ MAAKAASUMARKKINALAIN JA HUOLTOVARMUUDEN TURVAAMISESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Talousvaliokunta on pyytänyt Huoltovarmuuskeskukselta kirjallista lausuntoa otsikon asiasta. Huoltovarmuuskeskus on tutustunut hallituksen esitykseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Huoltovarmuuskeskus kannattaa sitä, että toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/1938 määritetyn kansallisen toimivaltaisen viranomaisen tehtävien hoidosta säädetään laissa. Huoltovarmuuskeskus katsoo, että se voi edelleen jatkaa edellä mainitun asetuksen määrittämiä viranomaisen tehtäviä Suomessa.

Huoltovarmuuskeskus kannattaa myös sitä, että edellä mainitussa EU-asetuksessa tarkoitetun suojatun asiakkaan määritystä Suomessa laajennetaan koskemaan tietyin rajauksin myös luonnoksessa ehdotettuja kaasun käyttäjäryhmiä (terveydenhuoltoon, keskeiseen sosiaalihuoltoon, hätätilanteeseen, turvallisuuteen, koulutukseen tai julkishallintoon liittyvät palvelut sekä pienet tai keskisuuret elintarviketeollisuuden yritykset). Nämä käyttäjäryhmät käyttävät kaasua melko vähän mutta niiden toiminnan jatkuvuuden turvaaminen on yhteiskunnan huoltovarmuuden kannalta tärkeää.

Hallituksen esityksessä on ehdotettu, että Suomen maakaasun varastointivelvoitteesta ja maakaasulaitosten lisävarastointivelvoitteesta säädettäisiin väliaikaisesti tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetussa laissa (1070/1994). Huoltovarmuuskeskuksen näkemyksen mukaan edellä mainittu laki, ehdotetuin väliaikaisin muutoksin, soveltuu hyvin käytettäväksi täyttämään EU:n kaasuvarastoasetuksen (2022/1032) tuomia kansallisia velvoitteita.

Suojattujen asiakkaiden määritelmän laajentumisesta ja Huoltovarmuuskeskuksen lisääntyneistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset katetaan huoltovarmuusrahastosta, joka huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain (1390/1992) mukaisesti on valtion talousarvion ulkopuolella. Esityksellä ei näin ollen katsota olevan vaikutuksia talousarvioon. Huoltovarmuuskeskus kuitenkin muistuttaa, että lisääntyvät kustannukset kasvattavat Huoltovarmuuskeskuksen kokonaiskustannuksia ja huoltovarmuustoimien merkittävä kasvu eri sektoreilla luo painetta huolehtia huoltovarmuusrahaston kantokyvystä myös tulevaisuudessa.

Timo Vapalahti
Vanhempi varautumisasiantuntija, polttoainehuolto